

БУЛГАН АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН

Бүрэгхангай сумын Засаг даргын 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Аудитын код: БУА-2021/02/СТА-ТТЗ

БУЛГАН АЙМАГ 2021 ОН
Цахим хуудас:www.audit.mn

Булган аймаг дахь төрийн аудитын газрын дарга бөгөөд
Тэргүүлэх аудитор: Д.Анхбаяр
Утас: 7034-2580 Цахим хаяг: ankhbayard@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Ж.Энхцоодол
Утас: 7034-2716 Цахим хаяг: enkhsoodolj@audit.gov.mn

Ахлах аудитор: П.Содном
Утас: 7034-2495 Цахим хаяг: Sodnomp@audit.gov.mn

Аудитор: Г.Цэрэнлхам
Утас: 7034-2495 Цахим хаяг: Tserenlhamg@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

1. Аудитын гэрчилгээ	3
2. Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан.....	5
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлан.....	5
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан.....	6
2.3 Аудит хийсэн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан	9
2.4 Аудит хийсэн нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан	12
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	12
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан	15
3.Аудитын тайлан.....	17
3.1. Ерөнхий зүйл.....	17
3.2 Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүй	17
3.3 Нягтлан бодох бүртгэлийн үндсэн бодлого, дотоод хяналт	17
3.4 Материаллаг байдал	18
3.5 Санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн үзүүлэлт	18
3.5.1 Мөнгөн хөрөнгө	18
3.5.2 Авлага.....	18
3.5.3 Бараа материал	19
3.5.4 Үндсэн хөрөнгө.....	20
3.5.5 Өр төлбөр	20
3.5.6 Засгийн газрын хувь оролцоо.....	21
3.5.7 Орлогын данс	21
3.5.8 Зардлын данс.....	22
3.6 Төсвийн гүйцэтгэлийн талаарх тайлбар, тодруулга.....	23
3.7 Шилэн дансны мэдээлэл	24
3.8. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилтийн талаарх тайлбар, тодруулга.....	25
3.9 Аудитын явцад хэрэгжүүлсэн горим сорил, түүний үр дүн	25
3.10 Дараагийн аудитаар авч үзэх буюу анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал	26
4. Менежментийн захидал.....	26
4.2 Балансын данстай холбоотой асуудал.....	26
4.3 Орлоготой холбоотой асуудал.	26
4.4 Дотоод хяналттай холбоотой асуудал.....	27
4.5 хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой асуудал.	27
5.Аудитын явцад илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт	28

Товчилсон үгийн жагсаалт

АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагуудын Олон Улсын Стандарт
АОУС	Аудитын Олон Улсын Стандарт
БУА	Булган аймаг
БСШУЯ	Боловсрол соёл шинжлэх ухааны яам
БСУГ	Боловсрол соёл урлагийн газар
УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
ТТЗ	Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч
ТШЗ	Төсвийн шууд захирагч
ТӨҮГ	Төрийн өмчит үйлдвэрийн газар
ЕБС	Ерөнхий боловсролын сургууль
ЗДТГ	Засаг даргын тамгын газар
ИТХ	Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал
НӨАТ	Нэмэгдсэн өртөгийн албан татвар
ЭЕШ	Элсэлтийн ерөнхий шалгалт
ЭМТ	Эрүүл мэндийн төв

1. Аудитын гэрчилгээ

БҮРЭГХАНГАЙ СУМЫН ТӨСВИЙН
ТӨВЛӨРҮҮЛЭН ЗАХИРАГЧ
М.БАДАМ ТАНАА

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.2-д заасны дагуу Бүрэгхангай сумын төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бүрэгхангай сумын Засаг даргын 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл материаллаг алдаагүй, Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, Сангийн сайдын баталсан холбогдох журамд нийцүүлэн үнэн зөв, шударга толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан Санхүүгийн тайлангийн аудитын журам, гарын авлагын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Бусад мэдээлэл

Байгууллагын удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ. Байгууллагын жилийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 5 зорилтын хүрээнд 45 арга хэмжээг хэрэгжүүлж 74.0 хувьтай үнэлэгдсэн байна.

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, Сангийн сайдын баталсан холбогдох журам, зааврын дагуу үнэн зөв, шударга бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэж болох материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтуудыг хэрэгжүүлэх хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдаанаас үүссэн материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан нь бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар түүнийг бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Д.АНХБАЯР

2. Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>932,297,183.27</u>	<u>1,151,363,809.46</u>
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	492,403,833.07	707,129,870.10
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	492,403,833.07	707,129,870.10
3121	Төгрөг	492,403,833.07	707,129,870.10
31211	Төрийн сангийн харилцах	492,403,833.07	707,129,870.10
33	АВЛАГА	214,874,629.00	208,119,488.00
335	Бусад авлага	214,874,629.00	208,119,488.00
3351	Байгууллагаас авах авлага	18,029,260.00	25,089,110.00
3352	Хувь хүмүүсээс авах авлага	196,845,369.00	183,030,378.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	225,018,721.20	236,114,451.36
351	Түүхий эд материал	20,067,657.00	20,546,672.90
35110	Тусгай зориулалттай материал	19,946,012.00	7,693,701.00
35130	Эм боох материал	121,645.00	12,852,971.90
354	Хангамжийн материал	203,481,064.20	214,097,778.46
35410	Бичиг хэргийн материал	2,953,190.00	4,917,150.00
35420	Аж ахуйн материал	158,962,059.60	181,671,133.16
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	3,950,000.00	4,585,000.00
35450	Барилгын засварын материал	605,619.00	134,000.00
35460	Хүнсний материал	35,048,195.60	18,660,845.30
35470	Бусад хангамжийн материал	1,962,000.00	4,129,650.00
35600	Мал амьтад	1,470,000.00	1,470,000.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>5,260,077,279.26</u>	<u>6,576,701,894.99</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	5,260,077,279.26	6,576,701,894.99
392	Биет хөрөнгө	5,181,903,126.99	6,497,710,841.76
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	4,239,779,743.25	5,440,854,194.90
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(342,864,278.71)	(541,579,432.57)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	295,737,969.00	295,737,969.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(187,644,532.95)	(209,852,448.30)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	721,348,353.13	794,121,755.98
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(213,573,618.56)	(223,803,250.58)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	223,421,013.66	251,394,067.86
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(96,452,223.29)	(88,180,734.41)
39209	Зам, гүүрийн байгууламж	365,999,900.00	611,530,050.00
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл	(42,516,612.74)	(58,566,600.44)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	232,986,434.20	253,071,693.20
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(39,486,502.80)	(54,888,964.40)
39217	Ном	25,167,482.80	27,872,541.52
393	Биет бус хөрөнгө	78,174,152.27	78,991,053.23
39301	Програм хангамж	300,000.00	3,000,000.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	78,848,486.39	77,799,911.39
39304	Хуримтлагдсан элэгдэл	(974,334.12)	(1,808,858.16)

4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	2,690,472.40	-
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	2,690,472.40	-
413	Өглөг	2,690,472.40	-
4136	Бусад өглөг	2,690,472.40	-
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	2,690,472.40	-
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	6,189,683,990.13	7,728,065,704.45
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	6,189,683,990.13	7,728,065,704.45
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	1,322,029,443.63	1,322,029,443.63
512	Хуримтлагдсан үр дүн	2,563,017,823.77	4,101,399,538.09
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	2,489,660,166.51	2,563,425,963.77
51220	Тайлант үеийн үр дүн	73,357,657.26	1,537,973,574.32
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	2,304,636,722.73	2,304,636,722.73
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	6,192,374,462.53	7,728,065,704.45

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	/Төгрөгөөр/	
		Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	3,232,397,245.47	5,147,063,853.46
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	96,535,665.73	280,982,818.97
110	Орлогын албан татвар	53,638,264.70	64,986,155.59
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	53,638,264.70	64,986,155.59
110002	Үйл ажиллагааны орлого	1,826,130.00	4,680,160.00
110003	Хөрөнгийн орлого	26,674,872.60	26,728,601.85
110008	Шууд бус орлого	25,137,262.10	33,577,393.74
113	Хөрөнгийн албан татвар	4,087,000.00	2,456,000.00
113002	Бууны албан татвар	4,087,000.00	2,456,000.00
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	38,810,401.03	213,540,663.38
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	12,075,221.03	14,699,241.38
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	2,933,940.00	4,450,022.00
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	31,000.00	-
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	9,110,281.03	10,249,219.38
1181	Газрын төлбөр	-	149,344,802.00
118101	Газрын төлбөр	-	149,344,802.00
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	26,735,180.00	49,496,620.00
118201	Ойн нөөц ашигласны төлбөр	11,851,900.00	18,334,620.00
118203	Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр	14,883,280.00	31,162,000.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	1,822,414,078.70	3,384,840,757.49
120	Нийтлэг татварын бус орлого	625,296,978.70	2,020,359,957.49
120002	Хүүгийн орлого	75,997,551.00	25,477,615.06
120004	Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	535,941,430.70	1,984,120,702.43
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	381,852,659.14	401,348,913.00
1200044	үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	17,519,300.00	418,000.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	136,569,471.56	1,582,353,789.43

Бүрэгхангай сумын Засаг даргын 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

120005	Түрээсийн орлого	4,220,000.00	2,464,500.00
120009	Бусад орлого	9,137,997.00	8,297,140.00
122	Тусламжийн орлого	-	52,009,900.00
122001	Хандив тусламж /дотоод/	-	52,009,900.00
123	Улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг	1,197,117,100.00	1,312,470,900.00
123001	Тусгай зориулалтын шилжүүлгийн орлого	1,197,117,100.00	1,312,470,900.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,313,447,501.04	1,481,240,277.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	117,602,690.00	131,984,159.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	41,127,100.00	8,113,210.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХ,Хөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	64,100,000.00	83,544,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	11,760,150.00	40,095,249.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	615,440.00	231,700.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,190,405,395.04	1,325,431,886.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	776,739,800.00	854,590,000.00
132003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг /орон нутгийн төсөвт байгууллага улсад төвлөрүүлэх орлого/	11,449,795.04	25,490,787.00
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	279,423,100.00	349,713,900.00
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	122,792,700.00	95,637,199.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	5,439,416.00	23,824,232.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	5,439,416.00	23,824,232.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	3,156,900,327.23	3,579,051,105.40
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	3,156,900,327.23	3,579,051,105.40
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,439,191,008.90	2,487,533,641.04
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,145,672,631.41	1,282,087,795.22
210101	Үндсэн цалин	850,942,885.48	941,452,835.33
210102	Нэмэгдэл	182,187,024.57	244,899,260.68
210104	Урамшуулал	103,999,416.05	74,632,495.21
210105	Гэрээт ажлын хөлс	8,543,305.31	21,103,204.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	144,129,843.05	163,259,006.52
210201	Тэтгэврийн даатгал	98,398,329.71	111,133,904.10
210202	Тэтгэмжийн даатгал	11,527,374.88	13,051,594.77
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	9,148,568.46	10,536,339.02
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,284,200.00	2,605,836.15
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	22,771,370.00	25,931,332.48
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	334,554,443.66	331,700,947.60
210301	Гэрэл, цахилгаан	24,015,416.00	24,438,815.00

Бүрэгхангай сумын Засаг даргын 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

210302	Түлш, халаалт	310,393,263.66	304,298,229.60
210303	Цэвэр, бохир ус	145,764.00	2,963,903.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	63,325,682.00	51,883,440.44
210401	Бичиг хэрэг	6,742,600.00	6,871,180.00
210402	Тээвэр, шатахуун	36,039,552.00	24,826,035.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,615,180.00	4,106,530.00
210404	Ном, хэвлэл	82,500.00	169,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	2,884,450.00	3,020,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	13,941,400.00	6,683,469.00
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	20,000.00	3,207,302.84
210408	Бараа материал акталсны зардал	-	2,999,923.60
2105	Нормативт зардал	123,584,019.80	93,159,926.65
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	30,227,841.00	51,131,506.35
210502	Хоол, хүнс	92,640,993.80	41,778,420.30
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	715,185.00	250,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	14,604,080.00	25,831,286.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	-	106,040.00
210604	Урсгал засвар	14,604,080.00	25,725,246.00
2107	Томилолт, зочны зардал	10,714,300.00	3,546,000.00
210701	Гадаад албан томилолт	1,500,000.00	-
210702	Дотоод албан томилолт	9,214,300.00	3,546,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	7,491,725.00	5,466,069.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	6,097,976.00	3,627,844.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	592,000.00	1,404,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	383,624.00	287,650.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	385,125.00	146,575.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	33,000.00	-
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	595,114,283.98	530,599,169.61
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	264,509,813.14	200,342,045.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	17,760,000.00	1,710,450.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хоргодол	312,844,470.84	328,546,674.61
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	717,709,318.33	1,091,517,464.36
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	247,249,340.00	414,126,312.00
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	247,249,340.00	414,126,312.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	28,259,290.00	37,574,200.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	17,685,290.00	13,080,000.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	4,986,000.00	21,694,200.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	5,588,000.00	2,800,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	-	118,949,625.36
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	118,949,625.36
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	439,634,541.04	520,867,327.00

213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	425,639,300.00	494,279,900.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	13,995,241.04	26,587,427.00
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	2,566,147.29	-
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	2,566,147.29	-
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	75,496,918.24	1,568,012,748.06
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	2,139,260.98	30,039,173.74
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	2,139,260.98	14,395,773.74
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	-	15,643,400.00
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	(2,139,260.98)	(30,039,173.74)
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	73,357,657.26	1,537,973,574.32

2.3 Аудит хийсэн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	3,206,503,469.05	3,538,868,945.03
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	96,535,665.73	280,992,818.97
110	Орлогын албан татвар	53,638,264.70	64,986,155.59
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	53,638,264.70	64,986,155.59
110002	Үйл ажиллагааны орлого	1,826,130.00	4,680,160.00
110003	Хөрөнгийн орлого	26,674,872.60	26,728,601.85
110008	Шууд бус орлого	25,137,262.10	33,577,393.74
113	Хөрөнгийн албан татвар	4,087,000.00	2,456,000.00
113002	Бууны албан татвар	4,087,000.00	2,456,000.00
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	38,810,401.03	213,550,663.38
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	12,075,221.03	14,699,241.38
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	2,933,940.00	4,450,022.00
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	31,000.00	
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	9,110,281.03	10,249,219.38
1181	Газрын төлбөр	-	149,344,802.00
118101	Газрын төлбөр		149,344,802.00
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	26,735,180.00	49,506,620.00
118201	Ойн нөөц ашигласны төлбөр	11,851,900.00	18,344,620.00
118203	Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр	14,883,280.00	31,162,000.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	1,690,331,059.14	1,766,635,849.06
120	Нийтлэг татварын бус орлого	493,213,959.14	454,164,949.06
120002	Хүүгийн орлого	75,997,551.00	25,477,615.06
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	403,858,411.14	417,925,694.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	403,858,411.14	417,925,694.00
120005	Түрээсийн орлого	4,220,000.00	2,464,500.00
120009	Бусад орлого	9,137,997.00	8,297,140.00

123	Улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг	1,197,117,100.00	1,312,470,900.00
123001	Тусгай зориулалтын шилжүүлгийн орлого	1,197,117,100.00	1,312,470,900.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,419,636,744.18	1,491,240,277.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	223,791,933.14	141,984,159.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	41,127,100.00	18,113,210.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	170,289,243.14	83,544,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	11,760,150.00	40,095,249.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	615,440.00	231,700.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,190,405,395.04	1,325,431,886.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	776,739,800.00	854,590,000.00
132003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг /орон нутгийн төсөвт байгууллага улсад төвлөрүүлэх орлого/	11,449,795.04	25,490,787.00
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	279,423,100.00	349,713,900.00
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	122,792,700.00	95,637,199.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	5,439,416.00	23,824,232.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	5,439,416.00	23,824,232.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	2,888,831,068.94	3,253,687,218.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,888,831,068.94	3,253,687,218.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,167,126,710.61	2,154,128,143.64
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,145,939,058.81	1,282,729,586.62
210101	Үндсэн цалин	849,874,592.49	862,272,354.95
210102	Нэмэгдэл	180,307,459.16	314,321,166.00
210104	Урамшуулал	105,860,294.05	85,032,861.67
210105	Гэрээт ажлын хөлс	9,896,713.11	21,103,204.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	143,997,257.00	162,870,287.52
210201	Тэтгэврийн даатгал	98,382,587.00	110,714,912.52
210202	Тэтгэмжийн даатгал	11,421,700.00	13,027,486.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	9,137,400.00	10,533,892.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,284,200.00	2,631,166.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	22,771,370.00	25,962,831.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	335,854,443.66	331,700,947.60
210301	Гэрэл, цахилгаан	24,015,416.00	24,434,424.00
210302	Түлш, халаалт	311,693,263.66	304,302,620.60
210303	Цэвэр, бохир ус	145,764.00	2,963,903.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	62,667,281.00	47,658,205.00
210401	Бичиг хэрэг	5,636,080.00	6,253,540.00
210402	Тээвэр, шатахуун	30,742,152.00	24,502,535.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,697,680.00	4,106,530.00
210404	Ном, хэвлэл		279,000.00

Бүрэгхангай сумын Засаг даргын 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	3,090,750.00	8,691,500.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	19,500,619.00	3,825,100.00
2105	Нормативт зардал	122,244,167.00	83,060,306.90
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	20,519,137.00	41,203,846.90
210502	Хоол, хүнс	98,324,845.00	30,730,360.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	3,400,185.00	11,126,100.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	13,313,010.00	13,049,846.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл		1,901,900.00
210602	Тавилга	6,439,800.00	1,387,500.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	90,000.00	87,000.00
210604	Урсгал засвар	6,783,210.00	9,673,446.00
2107	Томилолт, зочны зардал	10,714,300.00	3,546,000.00
210701	Гадаад албан томилолт	1,500,000.00	
210702	Дотоод албан томилолт	9,214,300.00	3,546,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	14,873,465.00	8,358,269.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	13,299,716.00	6,520,044.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	772,000.00	1,404,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	376,284.00	287,650.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	392,465.00	146,575.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	33,000.00	
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	317,523,728.14	221,154,695.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	286,073,173.14	208,938,205.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	31,450,555.00	12,216,490.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	721,704,358.33	1,099,559,074.36
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	247,249,340.00	414,126,312.00
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	247,249,340.00	414,126,312.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	32,254,330.00	35,026,700.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	21,680,330.00	10,502,500.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	4,986,000.00	21,694,200.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	5,588,000.00	2,830,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	439,634,541.04	532,634,698.40
213301	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	425,639,300.00	494,279,900.00
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	13,995,241.04	38,354,798.40
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	2,566,147.29	117,771,363.96
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	2,566,147.29	117,771,363.96
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	<u>317,672,400.11</u>	<u>285,181,727.03</u>
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	120,012,240.00	63,634,400.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	120,012,240.00	63,634,400.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	120,012,240.00	63,634,400.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	120,012,240.00	63,634,400.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	<u>(120,012,240.00)</u>	<u>(63,634,400.00)</u>

23	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ		
230001	Эргэж төлөгдөх зээл	64,802,400.00	6,811,290.00
7	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	(64,802,400.00)	(6,811,290.00)
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	132,857,760.11	214,736,037.03
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	359,546,073.16	492,403,833.07
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	492,403,833.07	707,129,870.10

2.4 Аудит хийсэн нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	2016 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	1,322,029,443.63	2,304,636,722.73	2,585,522,206.51	6,212,188,372.87
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт			-95,862,040.00	-95,862,040.00
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1,322,029,443.63	2,304,636,722.73	2,489,660,166.51	6,116,326,332.87
C07	Тайлант үеийн үр дүн			73,357,657.26	73,357,657.26
C08	2016 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,322,029,443.63	2,304,636,722.73	2,563,017,823.77	6,189,683,990.13
D01	2017 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	1,322,029,443.63	2,304,636,722.73	2,563,017,823.77	6,189,683,990.13
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт			1,408,140.00	1,408,140.00
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1,322,029,443.63	2,304,636,722.73	2,564,425,963.77	6,191,092,130.13
D08	Тайлант үеийн үр дүн			1,537,973,574.32	1,537,973,574.32
D09	2017 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,322,029,443.63	2,304,636,722.73	4,102,399,538.09	7,729,065,704.45

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/ төгрөгөөр /

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны	
			Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл			
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,407,658,857.67	3,421,193,800.00	2,541,334,896.64
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,342,856,457.67	3,314,953,200.00	2,534,523,606.64
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,063,952,787.67	2,552,729,700.00	2,085,570,594.64
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,145,939,059.01	1,314,371,000.00	1,282,729,586.62
210101	Үндсэн цалин	849,874,592.49	874,936,400.00	862,272,354.95
210102	Нэмэгдэл	180,307,459.16	304,334,100.00	314,321,166.00

Бүрэгхангай сумын Засаг даргын 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

210104	Урамшуулал	105,860,294.05	109,037,700.00	85,032,861.67
210105	Гэрээт ажлын хөлс	9,896,713.31	26,062,800.00	21,103,204.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	143,997,257.00	169,215,100.00	162,870,287.52
210201	Тэтгэврийн даатгал	98,382,587.00	116,544,600.00	110,714,912.52
210202	Тэтгэмжийн даатгал	11,421,700.00	13,167,700.00	13,027,486.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	9,137,400.00	10,534,000.00	10,533,892.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,284,200.00	2,633,400.00	2,631,166.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	22,771,370.00	26,335,400.00	25,962,831.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	335,854,443.66	354,772,200.00	335,700,947.60
210301	Гэрэл, цахилгаан	24,015,416.00	25,421,100.00	24,434,424.00
210302	Түлш, халаалт	311,693,263.66	322,148,800.00	304,302,620.60
210303	Цэвэр, бохир ус	145,764.00	7,202,300.00	6,963,903.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	72,348,701.00	74,551,100.00	74,138,805.00
210401	Бичиг хэрэг	5,502,580.00	6,159,900.00	6,146,540.00
210402	Тээвэр, шатахуун	29,442,962.00	24,349,500.00	24,341,835.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,697,680.00	4,170,800.00	4,106,530.00
210404	Ном, хэвлэл	28,000.00	840,500.00	589,300.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	3,090,750.00	8,683,500.00	8,691,500.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	30,586,729.00	30,346,900.00	30,263,100.00
2105	Нормативт зардал	122,244,167.00	138,109,400.00	68,429,426.90
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	20,519,137.00	25,314,600.00	24,980,966.90
210502	Хоол, хүнс	98,324,845.00	100,061,700.00	30,730,360.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	3,400,185.00	12,733,100.00	12,718,100.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	19,553,200.00	23,143,700.00	22,816,346.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	12,679,990.00	13,174,700.00	13,055,900.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	90,000.00	90,000.00	87,000.00
210604	Урсгал засвар	6,783,210.00	9,879,000.00	9,673,446.00
2107	Томилолт, зочны зардал	10,714,300.00	7,608,000.00	3,546,000.00
210701	Гадаад албан томилолт	1,500,000.00		
210702	Дотоод албан томилолт	9,214,300.00	7,608,000.00	3,546,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	14,815,465.00	14,161,500.00	7,867,519.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	13,241,716.00	9,394,200.00	3,329,294.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	772,000.00	1,404,000.00	1,404,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	376,284.00	300,000.00	287,650.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	392,465.00	363,300.00	146,575.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	33,000.00		
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ		2,700,000.00	2,700,000.00

2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	198,486,195.00	456,797,700.00	127,471,676.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	177,915,930.00	441,178,100.00	112,053,486.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	20,570,265.00	15,619,600.00	15,418,190.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	278,903,670.00	762,223,500.00	448,953,012.00
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	247,249,340.00	715,951,800.00	414,126,312.00
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	247,249,340.00	715,951,800.00	414,126,312.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	31,654,330.00	46,271,700.00	34,826,700.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	21,680,330.00	21,947,500.00	10,502,500.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	4,986,000.00	21,694,200.00	21,694,200.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	4,988,000.00	2,630,000.00	2,630,000.00
23	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	64,802,400.00	106,240,600.00	6,811,290.00
230001	Эргэж төлөгдөх зээл	64,802,400.00	106,240,600.00	6,811,290.00
13	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	2,489,391,808.81	3,421,193,800.00	2,558,914,072.64
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,194,550,952.71	1,312,470,900.00	1,194,699,536.04
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1,194,550,952.71	1,312,470,900.00	1,194,699,536.04
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	885,543,028.96	937,182,600.00	922,464,610.60
132001	Орон нутгийн төсвөөс	762,750,328.96	825,997,500.00	826,827,411.60
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	122,792,700.00	111,185,100.00	95,637,199.00
1340	НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	5,439,416.00	25,202,800.00	23,824,232.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	5,439,416.00	25,202,800.00	23,824,232.00
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	403,858,411.14	1,146,337,500.00	417,925,694.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	403,858,411.14	656,010,000.00	417,925,694.00
1200043	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих		490,327,500.00	
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	336,932,712.56		418,665,663.70
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	418,665,663.70		436,244,839.70
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	6.00	6.00	6.00
610001	Төсвийн байгууллага	6.00	6.00	6.00
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	109.00	113.00	113.00
620001	Удирдах ажилтан	12.00	12.00	12.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	69.00	72.00	74.00
620003	Үйлчлэх ажилтан	24.00	25.00	25.00
620004	Гэрээт ажилтан	4.00	4.00	2.00

63	СУРАЛЦАГЧДЫН ТОО (ЖИЛИЙН ДУНДЖААР)	583.00	613.00	613.00
630	ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛЬД СУРАЛЦАГЧИД	348.00	403.00	403.00
630001	Төрийн өмчит ЕБС	348.00	403.00	403.00
631	СУРГУУЛИЙН ӨМНӨХ БОЛОВСРОЛЫН БАЙГУУЛЛАГА	235.00	210.00	210.00
631001	Төрийн өмчит СӨБ байгууллага	235.00	210.00	210.00
64	ЭМЧЛҮҮЛЭГСЭДИЙН ТОО	263.00	-	-
640001	Улсын эмнэлгээр хэвтэн эмчлүүлэгсэдийн тоо	263.00		
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	109.00	113.00	113.00
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	8.00	9.00	9.00
650004	ССБ болон бага, дунд боловсролын албан хаагч (ТҮБД)	39.00	41.00	41.00
650006	Соёл урлагийн салбарын төрийн үйлчилгээний албан хаагч (ТҮСУ)	4.00	4.00	4.00
650008	Эрүүл мэндийн салбарын төрийн үйлчилгээний албан хаагч (ТҮЭМ)	16.00	16.00	16.00
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	35.00	36.00	36.00
650011	Улс төрийн албан хаагч (УТ)	7.00	7.00	7.00

4.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл / төгрөгөөр /
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	131,391,949.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	130,191,949.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	129,991,949.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	267,700.00
210402	Тээвэр, шатахуун	107,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	160,700.00
2105	Нормативт зардал	16,222,880.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	16,222,880.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	9,996,900.00
210602	Тавилга	9,996,900.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	3,190,750.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	3,190,750.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	100,313,719.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	100,313,719.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	200,000.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	200,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	200,000.00
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	10,589,110.00

213403	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, төвлөрүүлэх шилжүүлэг	10,589,110.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	1,200,000.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	1,200,000.00
225001	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	1,200,000.00
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	141,984,159.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	141,984,159.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	18,113,210.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	83,544,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	40,219,949.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	107,000.00

3. Аудитын тайлан

3.1. Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.2-т заасны дагуу Бүрэгхангай сумын Засаг даргын 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын дүн, дүгнэлтийг төсвийн төвлөрүүлэн захирагч М.Бадам танд танилцуулж байна.

Энэхүү тайланд үйлчлүүлэгчийн санхүү, нягтлан бодох бүртгэл, дотоод хяналтын системд хийсэн үнэлгээний тойм, аудитын явцад илрүүлсэн зүйлс, гаргасан шийдлүүд, анхаарал хандуулахуйц залруулаагүй материаллаг болон материаллаг бус алдаа зөрчил зэрэг аудитын үр дүнгийн талаарх тайлбар, тодруулга, аудитын санал дүгнэлтийн хэлбэр, түүний үндэслэлийн талаар тус тус хураангуйлан тэмдэглэв.

Аудитыг 2021 оны 03 дугаар сарын 05-наас 2021 оны 03 дугаар сарын 25-ны хооронд Булган аймаг дахь Төрийн аудитын газрын Тэргүүлэх аудитор Д.Анхбаяр хоёр дахь шатны, аудитын менежер Ж.Энхцоодол, ахлах аудитор П.Содном нар анхан шатны хяналтыг тус тус хэрэгжүүлэн, аудитор Г.Цэрэнлхам хариуцаж гүйцэтгэв.

Бүрэгхангай сумын Засаг даргын 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг Булган дахь Төрийн аудитын газарт 2021 оны 03 дугаар сарын 04-ний өдрийн 01/90 дугаар бүхий албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.2 Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүй

Бүрэгхангай сумын Засаг дарга үйл ажиллагааны эрхэм зорилгоо “Хуулийг дээдэлж, иргэдийн ажиллаж амьдрах таатай орчныг бүрдүүлэх, төрийн албыг “Мерит зарчимд тулгуурлан чадавхжуулж, мэргэшүүлэх сургалтын хүрээг нэмэгдүүлж, нийгмийн баталгааг сайжруулах замаар төрийн албаны мэргэшсэн тогтвортой байх нөхцөлийг хангаж төрийн захиргааны мэргэжлийн удирдлагыг хэрэгжүүлж, төрийн ажил үйлчилгээг иргэдэд ил тод хөнгөн шуурхай хүргэх таатай орчныг бүрдүүлнэ” гэж тодорхойлсон байна.

Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хуулийг хэрэгжүүлэн үйл ажиллагааны чиглэлийг дараах байдлаар тодорхойлон ажилласан байна. Үүнд:

- ✓ Нутгийн захиргааны байгууллагын удирдлагыг бэхжүүлэх,
- ✓ Сумын төвийн хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөг баримтлах,
- ✓ Сумын эдийн засгийн чадавхыг дээшлүүлэх,
- ✓ Сумын нийгмийн салбарын хөгжлийг ахиулах,
- ✓ Төв, суурин газрын тохижилт, нийтийн үйлчилгээний чанарыг сайжруулах,
- ✓ Захиргааны үйл ажиллагаа, захиргааны үйлчилгээний үр дүн, чанар, үр нөлөөг дээшлүүлэх,
- ✓ Бүтээн байгуулалт хөрөнгө оруулалтын цар хүрээг нэмэгдүүлэх

3.3 Нягтлан бодох бүртгэлийн үндсэн бодлого, дотоод хяналт

Бүрэгхангай сумын Засаг дарга нь санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангаа Төсвийн тухай хууль болон УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн баталсан төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, журмын дагуу үнэн зөв бэлтгэх үүрэгтэй.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, холбогдох стандарт, хууль тогтоомжтой нийцсэн байна.

Бүрэгхангай сумын Засаг даргын санхүүгийн үйл ажиллагаанд ашиглаж байгаа нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг шинэчлэн боловсруулаагүй нь санхүүгийн тайлан буруу илэрхийлэгдэх үр дагавартай байна.

Байгууллагын болон санхүүгийн хяналт аудитын албанаас 2020 онд харьяа байгууллагуудад дотоод аудит хийгээгүй байна.

3.4 Материаллаг байдал

Аудитыг төлөвлөх болон гүйцэтгэх үе шатны материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт орлогын сонгож, эрсдэлийн түвшинг “бага” гэж үнэлэн материаллаг байдлын хувь хэмжээг 1 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн шатанд материаллаг байдлын түвшнийг 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн батлагдсан төсвийн 3,156,900.3 мянган төгрөгийн 1 хувь буюу 31,569.0 мянган төгрөгөөр тогтоов. Гүйцэтгэлийн үе шатанд төлөвлөлтийн шатанд тогтоосон материаллаг байдлын түвшнийг өөрчлөх шаардлагагүй гэж үзсэн болно.

3.5 Санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн үзүүлэлт

3.5.1 Мөнгөн хөрөнгө

Мөнгөн хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл 707,129.9 мянган төгрөг болж, 214,726.1 мянган төгрөгөөр буюу 43.6 хувиар өссөн байна.

Хүснэгт №1. Мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл

/мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)	Үлдэгдэлд эдлэх хувь
Төрийн сангийн харилцах	492,403.8	707,129.9	214,726.1	100.0
Дүн	492,403.8	707,129.9	214,726.1	100.0
Үүнээс байгууллагын төрлөөр				
Байгаль хамгаалах сан	243,914.3	229,920.3	(13,994.0)	32.5
ЖДҮДэмжих сан	7,418.9	15,942.0	8,523.1	2.3
Сум хөгжүүлэх сан	16,721.7	31,823.8	15,102.1	4.5
Орон нутгийн хөгжлийн сан	150,610.8	158,558.7	7,947.9	22.4
Орон нутгийн ерөнхий орлого	73,738.2	270,885.0	197,146.8	38.3
Дүн	492,403.8	707,129.9	214,726.1	100.0

Эх сурвалж: Бүрэгхангай сумын Засаг даргын 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл төрийн сангийн урсгал санхүүжилтийн харилцах дансанд байршиж байна.

Аудитын илрүүлэлт:

- Анхан шатны баримтгүй, бүрдэл дутуу, жолоочийн тооцооны хуудасгүй, хүчин төгөлдөр бус баримтаар ажил гүйлгээг хүлээн зөвшөөрч бүртгэсэн байна. Тухайлбал: Сумын ЗДТГ 1,196.8 мянга, Эрүүл мэндийн төв 4,052.0 мянган төгрөг.

3.5.2 Авлага

Авлага дансны эхний үлдэгдэл 214,874.6 мянга, эцсийн үлдэгдэл 208,119.5 мянган төгрөг болж 6,755.1 мянган төгрөгөөр буюу 3.1 хувиар буурсан байна.

Хүснэгт №2 Авлагын үлдэгдэл

/мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)	Үлдэгдэлд эдлэх хувь
Байгууллагаас авах авлага	18,029.3	25,089.1	7,059.8	12.1
Хувь хүнээс авах авлага	196,845.4	183,030.4	(13,815.0)	87.9
Дүн	214,874.6	208,119.5	6,755.1	100.0
Үүнээс байгууллагын төрлөөр				
Сумын ЗДТГ	2,126.7	11,686.6	9,559.9	5.6
ЖДҮД сан	10,022.1	10,022.1	-	4.8
Сум хөгжүүлэх сан	185,725.8	171,910.8	13,815.0	82.6
Орон нутгийн хөгжлийн сан	7,000.0	7,000.0	-	3.4
Цэцэрлэг	-	7,500.0	7,500.0	3.6
Эрүүл мэндийн төв	10,000.0	-	(10,000.0)	-
Дүн	214,874.6	208,119.5	6,755.1	100.0

Эх сурвалж: Бүрэгхангай сумын Засаг даргын 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Авлагын дансанд олон жилийн насжилттай сум хөгжүүлэх сангийн 21 зээлдэгчийн 82,915.2 мянга, ЖДҮДСангаас олгосон зээлдэгчийн бүртгэлд нэрсээр байхгүй 10,589.1 мянга, ЗДТГ-ын эзэн холбогдогч нь тодорхойгой хувь хүнээс авах 1,097.4 мянга, ОНХС-ийн ажлаа хийж гүйцэтгээгүй Газрын гүний ус ХХК-ий 7,000.0 мянган төгрөгийн авлага байна. Эдгээр нь жижиг дунд үйлдвэрлэл хөгжихгүй, ажлын байр нэмэгдэхгүй, сангийн хөрөнгө багасах, зээлийн эргэлт удаашрах үр дагавартай байна.

Аудитын илрүүлэлт:

- Хүүхдийн тоглоом худалдах, худалдан авахдаа гэрээний 1.3 дахь заалтыг хэрэгжүүлээгүй бараа бүтээгдэхүүнээ хугацаандаа аваагүйгээс, төсвийн шууд захирагч төсвийн зохистой удирдлагыг хэрэгжүүлээгүй авлага үүсгэж, харилцагч байгууллагатай тооцоо нийлсэн акт үйлдээгүй байна. Тухайлбал: Хүүхдийн цэцэрлэг 7,500.0 мянган төгрөг.
- 1999-2012 онд үүссэн олон жилийн насжилттай авлагыг хууль, журмын дагуу эзэн холбогдогчийг нь тодорхойлох ажил зохион байгуулаагүй, УСНББОУС, НБББББ-д нийцүүлэн найдваргүй авлагын нөөц үүсгэж хорогдуулаагүй авлагууд байна. Тухайлбал: Засаг даргын тамгын газар 1,097.4 мянга, ОНХС 7,000.0 мянга, ЖДҮДС 10,022.1 мянган төгрөг байна.

3.5.3 БАРАА МАТЕРИАЛ

Бараа материалын эхний үлдэгдэл 225,018.7 мянга, эцсийн үлдэгдэл 234,638.5 мянган төгрөг болж, 11,095.8 мянган төгрөгөөр буюу 4.2 хувиар өссөн байна.

Хүснэгт №3 Бараа материалын үлдэгдэл

/мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)	Үлдэгдэлд эдлэх хувь
Тусгай зориулалтын материал	19,946.0	7,693.7	(12,252.3)	3.3
Эм боох материал	121.6	12,852.9	12,731.3	5.4
Бичиг хэргийн материал	2,953.2	4,917.2	1,964.0	2.1
Аж ахуйн материал	158,962.1	181,671.1	22,709.0	76.9
Сэлбэг хэрэгсэл	3,950.0	4,585.0	635.0	1.9
Барилгын засварын материал	605.6	134.0	471.6	0.1
Хүнсний материал	35,048.2	18,660.8	(16,387.4)	7.9
Мал амьтад	1,470.0	1,470.0	-	-
Бусад хангамжийн материал	1,962.0	4,129.7	2,161.7	1.7
Дүн	225,018.7	236,114.5	11,095.8	100.0
Үүнээс байгууллагын төрлөөр				
Сумын ЗДТГ	13,395.6	28,326.3	14,930.7	12.0
Сумын ИТХ	2,100.9	2,715.9	615.0	1.2
Соёлын төв	7,000.0	7,565.0	565.0	3.2
Ерөнхий боловсролын сургууль	64,062.9	72,834.8	8,771.9	30.8
Цэцэрлэг	84,587.9	72,497.1	12,090.8	30.7
Эрүүл мэндийн төв	53,871.4	52,175.4	1,696.0	22.1
Дүн	225,018.7	236,114.5	11,095.8	100.0

Эх сурвалж: Бүрэгхангай сумын Засаг даргын 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Тайлант онд төсвийн хөрөнгөөр 202,964.8 мянга, хандиваар 20,779.8 мянган төгрөгөөр нэмэгдэж, зарцуулсан 192,219.1 мянга, шилжүүлсэн 14,167.4 мянга, байгууллагын өмч хамгаалах комиссын шийдвэрээр акталсан 6,259.4 мянган төгрөгийн хөрөнгийг данснаас хассан байна.

Бараа материалын тайлангийн үлдэгдэлд тайлант оны эцэст 236,114.5 мянган төгрөгийн тусгай зориулалтын материал, бичиг хэрэг, аж ахуйн материал, сэлбэг хэрэгсэл, барилгын засварын материал, бусад хангамжийн материалыг төсвийн хэмнэлтийг улс, орон нутгийн буцаан төсөвт төвлөрүүлэхгүй шалтгаанаар нөөцөлсөн байна. /ЗДТГ газар 28,326.4 мянга, ЭМТ 52,175.4 мянга, ЕБСургууль 72,834.8 мянга, цэцэрлэг 72,497.1 мянга, ИТХ 2,715.9 мянга, соёлын төв 7,564.9 мянган төгрөг/

Аудитын илрүүлэлт:

- *Бараа материалын тайлангийн дансны үлдэгдэл тус бүрээр тооцоо бодсон акт үйлдэж, үлдэгдлийг баталгаажуулаагүй. Тухайлбал: Эрүүл мэндийн төв,*
- *Бараа материалын тайланд үнэ төлбөргүй авсан материалыг тайланд тусгаагүй зарцуулсан. Сумын ИТХ 125.0 мянган төгрөг.*

3.5.4 Үндсэн хөрөнгө

Үндсэн хөрөнгийн эхний үлдэгдэл 5,260,077.3 мянга, эцсийн үлдэгдэл 6,576,701.9 мянга төгрөг болж 1,316,624.6 мянган төгрөгөөр буюу 25.0 хувиар өссөн байна.

Хүснэгт №4 Үндсэн хөрөнгийн үлдэгдэл

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	/мянган төгрөг/	
			Өссөн+ Буурсан -	Үлдэгдэлд эдлэх хувь
Барилга байгууламж, орон сууц	4,239,779.7	5,440,854.2	1,201,074.5	82.7
Хуримтлагдсан элэгдэл	(342,864.3)	(541,579.4)	(198,715.1)	(8.2)
Авто-тээврийн хэрэгсэл	295,737.9	295,737.9	-	4.5
Хуримтлагдсан элэгдэл	(187,644.5)	(209,852.4)	(22,207.9)	(3.2)
Машин тоног төхөөрөмж/компьютер/	721,348.4	794,121.7	72,773.9	12.1
Хуримтлагдсан элэгдэл	(213,573.6)	(223,803.3)	(10,229.7)	(3.4)
Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	223,421.0	251,394.1	27,973.1	3.8
Хуримтлагдсан элэгдэл	(96,452.2)	(88,180.7)	8,271.5	(1.3)
Зам, гүүрийн байгууламж	365,999.9	611,530.1	245,530.2	9.3
Хуримтлагдсан элэгдэл	(42,516.6)	(58,566.6)	(16,050.0)	(0.9)
Бусад үндсэн хөрөнгө	232,986.4	253,071.7	20,085.3	3.8
Хуримтлагдсан элэгдэл	(39,486.5)	(54,888.9)	(15,402.4)	(0.8)
Ном	25,167.5	27,872.5	2,705.0	0.4
Программ хангамж	300.0	300.0	-	0.0
Хуримтлагдсан элэгдэл	78,848.5	80,499.9	1,651.4	1.2
Бусад биет бус хөрөнгө	(974.3)	(1,808.9)	(834.6)	(0.0)
Дүн	5,260,077.3	6,576,701.9	1,316,624.6	100.0
Сумын ЗДТГ	3,102,041.7	3,278,758.2	176,716.5	49.9
Сумын ИТХ	2,227.8	6,582.6	4,354.8	0.1
Соёлын төв	212,290.9	203,419.5	(8,871.4)	3.1
Ерөнхий боловсролын сургууль	1,348,955.0	1,909,368.2	560,413.2	29.0
Эрүүл мэндийн төв	357,059.4	380,426.7	23,367.3	5.8
Цэцэрлэг	237,502.5	798,146.8	560,644.3	12.1
Дүн	5,260,077.3	6,576,701.9	1,316,624.6	100.0

Эх сурвалж: Бүрэгхангай сумын Засаг даргын 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Тайлант онд төсвийн хөрөнгөөр бэлтгэсэн 63,634.4 мянга, балансаас балансад шилжүүлэн авсан 361,387.8 мянга, анхны өртөгөө элэгдлээрээ нөхсөн хөрөнгийг дахин шинэчлэн үнэ тогтоосон 2,227.9 мянга, дээд шатны төсвийн захирагчаас хийгдсэн хөрөнгө оруулалт 20,838.5 мянга, үнэ төлбөргүй буюу хандиваар авсан 1,217,531.6 мянга төгрөгөөр нэмэгдсэн, акталсан 35,875.4 мянга, бусад байгууллагаруу балансаас балансын хооронд шилжүүлсэн 51,861.8 мянган төгрөгөөр тус тус хасагдснаас шалтгаалжээ.

Аудитын илрүүлэлт:

- *УСНББОУС-17 хэрэгжүүлээгүй үндсэн хөрөнгийн тайлангийн программ хангамжийн дансанд санхүүгийн программыг дансны давхар бичилт хийж орлого аваагүй, элэгдэл бодоогүй байна. Тухайлбал: Засаг даргын тамгын газар.*

3.5.5 Өр төлбөр

Нийт өр төлбөрийн эхний үлдэгдэл 2,690.5 мянган, эцсийн үлдэгдэлгүй болж 2,690.5 мянган төгрөгөөр буюу 100 хувь бууруулан өргүй болсон байна.

Хүснэгт №5 Нийт өр төлбөрийн үлдэгдэл

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	/мянган төгрөг/	
			Өссөн+ Буурсан -	Үлдэгдэлд эдлэх хувь
Байгууллагад төлөх өглөг	2,690.5	-	(2,690.5)	-
Дүн	2,690.5	-	(2,690.5)	100.0

Сумын ЗДТГ	1,437.4	-	(1,437.4)	-
Цэцэрлэг	253.1	-	(253.1)	-
Орон нутгийн ерөнхий орлого	1,000.0	-	(1,000.0)	-
Дүн	2,690.5	-	(2,690.5)	100.0

Эх сурвалж: Бүрэгхангай сумын Засаг даргын 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

3.5.6 Засгийн газрын хувь оролцоо

Засгийн газрын хувь оролцоо дансны эхний үлдэгдэл 6,189,683.9 мянга, эцсийн үлдэгдэл 7,728,065.7 мянган төгрөг болж, 1,538,381.7 мянга төгрөгөөр буюу 24.8 хувиар өссөн байна.

Хүснэгт № 6. Засгийн газрын хувь оролцоо

Үзүүлэлт	/мянган төгрөг/			
	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт+/, бууралт -/	Үлдэгдэлд эдлэх хувь
Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	1,322,029.4	1,322,029.4	-	17.1
Хуримтлагдсан үр дүн	2,563,017.8	4,101,399.6	1,538,381.8	53.1
Өмнөх үеийн үр дүн	2,489,660.0	2,564,425.9	74,765.8	33.2
Тайлант үеийн үр дүн	73,357.7	1,536,973.7	1,463,616.0	19.9
Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	2,304,636.7	2,304,636.7	-	29.8
Дүн	6,189,683.9	7,728,065.7	1,538,381.8	100.0
Сумын ЗДТГ	3,116,126.6	3,318,771.0	202,644.4	42.9
Сумын ИТХ	4,328.7	9,298.5	4,969.8	0.1
Соёлын төв	219,290.9	210,984.4	(8,306.5)	2.7
Ерөнхий боловсролын сургууль	1,413,017.9	1,982,203.0	569,185.1	25.6
Цэцэрлэг	321,837.4	878,143.8	556,306.4	11.4
Эрүүл мэндийн төв	420,930.7	432,602.1	11,671.4	5.6
ЖДҮДСан	17,441.0	25,964.1	8,523.1	0.3
Байгаль хамгаалах сан	243,914.3	229,920.3	(13,994.0)	3.0
ОНХСан	157,610.7	165,558.8	7,948.1	2.1
Сум хөгжүүлэх сан	202,447.5	203,734.7	1,287.2	2.6
Орон нутгийн ерөнхий орлого	72,738.2	270,885.0	198,146.8	3.5
ДҮН	6,189,683.9	7,728,065.7	1,538,381.8	100.0

Эх сурвалж: Бүрэгхангай сумын Засаг даргын 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Засгийн газрын хувь оролцоо дансны үлдэгдэл 7,728,065.7 мянган төгрөг болж 1,538,381.8 мянган төгрөгөөр өссөн нь тайлант оны элэгдлийн зардал болон хөрөнгө нэмэгдсэнээс шалтгаалжээ.

Хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдэл дансны үлдэгдэл 2,304,636.7 мянган төгрөг болж тайлант онд өөрчлөлт ороогүй байна.

Хуримтлагдсан үр дүн 4,101,399.6 мянган төгрөг болж 1,538,381.8 мянган төгрөгөөр өссөн нь тайлант хугацааны үр дүн эерэг үзүүлэлттэй тайлагнаснаас шалтгаалжээ.

3.5.7 Орлогын данс

Орлогын төлөвлөгөөг 101,860.0 мянган төгрөгөөр баталж, 317,222.1 мянган төгрөгийг бүрдүүлэн, 215,362.1 мянган төгрөгөөр буюу 211.4 хувиар давуулан биелүүлсэн байна.

Хүснэгт №7 Орлогын гүйцэтгэл

ЭЗА	Үзүүлэлт	/мянган төгрөг/		
		Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Хэтрэлт +, хэмнэлт-
1	Урсгал орлого	101,860.0	317,222.1	215,362.1
11	Татварын орлого	79,360.0	280,982.8	201,622.8
110	<i>Орлогын албан татвар</i>	<i>41,360.0</i>	<i>64,986.2</i>	<i>23,626.2</i>
110002	Үйл ажиллагааны орлого	500.0	4,680.2	4,180.2
110003	Хөрөнгийн орлого	25,860.0	26,728.6	868.6

110008	Шууд бус орлого	15,000.0	33,577.4	18,577.4
113	<i>Хөрөнгийн албан татвар</i>	3,500.0	2,456.0	(1,044.0)
113002	Бууны албан татвар	3,500.0	2,456.0	(1,044.0)
118	<i>Бусад татвар, төлбөр, хураамж</i>	10,500.0	14,699.2	4,199.2
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	10,500.0	14,699.2	4,199.2
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	2,500.0	4,450.0	1,950.0
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	8,000.0	10,249.2	2,249.2
1181	<i>Газрын төлбөр</i>	-	149,344.8	149,344.8
118101	Газрын төлбөр	-	149,344.8	149,344.8
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	24,000.0	49,496.6	25,496.6
118201	Ойн нөөц ашигласны төлбөр	10,000.0	18,334.6	8,334.6
118203	Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр	14,000.0	31,162.0	17,162.0
12	Татварын бус орлого	22,500.0	36,239.3	13,739.3
120	<i>Нийтлэг татварын бус орлого</i>	22,500.0	36,239.3	13,739.3
120002	Хүүгийн орлого	13,000.0	25,477.6	12,477.6
120005	Түрээсийн орлого	4,500.0	2,464.5	(2,035.5)
120009	Бусад орлого	5,000.0	8,297.1	3,297.1

Эх сурвалж Бүрэгхангай сумын Засаг даргын 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Орлогын гүйцэтгэлийг нэр төрлөөр нь авч үзвэл үйл ажиллагааны орлого 836.0 хувь, хадгаламжийн хүүгийн орлого 3.2 хувь, улсын тэмдэгтийн хураамжийн орлого 78.0 хувь, хог хаягдлын хураамжийн орлого 28.1 хувь, гоожингийн орлого 83.3 хувь, хүүгийн орлого 96.0 хувь, байгалийн нөөц ашигласны төлбөр 106.2 хувь, бусад орлого 65.9 хувиар тус тус давуулан биелүүлсэн байна.

Бууны албан татвар 29.8 хувь, түрээсийн орлого 45.2 хувиар тус тус тасарсан байна.

Орлогын төлөвлөгөөг ханган биелүүлэхэд иргэн бүрт олгож байгаа хувьцааны ногдол ашиг, иргэдийн хадгаламж өссөн, үл хөдлөх хөрөнгө өмнөх жилүүдээс их арилжаалагдснаас нөлөөлсөн байна. Харин орлогын төлөвлөгөө бодитой төлөвлөгдөөгүйгээс шалтгаалан орлого тасарсан байна.

Аудитын илрүүлэлт:

- Бууны албан татвар 1,044.0 мянга, түрээсийн орлого 2,035.5 мянган төгрөгөөр тасарсан байна.

3.5.8 Зардлын данс

Зардлын данстай холбоотой 44,360.0 мянган төгрөгийн зөрчил илэрлээ.

Аудитын илрүүлэлт:

- Иргэд, аж ахуйн нэгж байгууллагуудаас НӨАТ-ын баримтгүйгээр худалдан авалт хийсэн нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Нэмээгдсэн өртгийн албан татварын тухай хуулийг хэрэгжүүлж ажиллахгүй байна.
- Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.5 дахь заалтыг зөрчин батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулаагүй, цалингийн тооцооллыг зөрүүтэй тооцож олгосон байна. Тухайлбал: Цэцэрлэг 2,543.5 мянга, ЗДТГ 830.0 мянган төгрөг.
- Тайлант хугацааны элэгдлийн зардлыг дутуу тооцоолж, тайлагнасан. Тухайлбал: Сумын ИТХ 758.3 мянган төгрөг.
- ТБОНӨХБАҮХАТ хуулийг хэрэгжүүлээгүй тендерт шалгарч гэрээ байгуулаагүй 5 компаниас эм, эмийн хэрэгслийг бэлтгэсэн байна. Тухайлбал: Эрүүл мэндийн төв.
- Сангийн сайдын 2006 оны 55 дугаар тушаалыг хэрэгжүүлээгүй цалингийн зардлаас ажил олгогчоос төлөх нийгмийн даатгалын шимтгэлийн зардлыг бүлэг

хооронд гүйлгэн зарцуулсан. Тухайлбал: Соёлын төв, Сумын ИТХ 150.6 мянган төгрөг.

- Ахмадуудад хүндэтгэл үзүүлэх тэтгэмжийн зардлыг байгууллагын дарга өөрийн дансруу шилжүүлсэн байна. Тухайлбал: эрүүл мэндийн төв 300.0 мянган төгрөг.
- УСНББОУС, Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг мөрдөж ажиллаагүй тооцоолсон цалингийн зардлыг цалингийн өглөг дансаар дамжуулаагүй, дансны давхар бичилтээр ажил гүйлгээг бүртгээгүй, шууд зардлаар бүртгэсэн байна. Тухайлбал: Цэцэрлэг 39,778.4 мянга,

3.6 Төсвийн гүйцэтгэлийн талаарх тайлбар, тодруулга

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь энэ хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

Орон нутгийн төсвийн орлого бүрдүүлэлт

Бүрэгхангай сумын ИТХ-ын 2020 оны төсөвт өөрчлөлт оруулах тухай 10/04 дүгээр хуралдааны тогтоолд сумын ЗДТГ 710.0 мянган төгрөгийн орлого орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлэхээр батлагдсанаас гүйцэтгэлээр 559.0 мянган төгрөгийг орлогыг бүрдүүлж, төлөвлөгөөг 151.0 мянган төгрөгөөр буюу 21.3 хувиар тасалсан байна.

Хүснэгт 2. Төвлөрүүлэх орлого

Орлогын төрөл	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	/мянган төгрөг/	
			Зөрүү	Хувь
Засаг даргын тамгын газар	710.0	559.0	151.0	78.7
ДҮН	710.0	559.0	151.0	78.7

Эх сурвалж: Бүрэгхангай сумын Засаг даргын 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Сумын ЗДТГ-ын орлого тасарсан нь ковид-19 цар тахал болж хол хорио тогтоогдсоноос шалтгаалжээ.

Төсвийн төлөвлөлт

Тус төвлөрүүлэн захирагчийн 2020 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 4,254,315.8 мянган төгрөгөөр, нийт зарлагыг 4,254,315.8 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн хүргүүлсэн төсвийн төслөөс 361,981.8 мянган төгрөгөөр нэмэгдүүлж 4,616,297.6 мянган төгрөгөөр баталсан байна.

Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн хэрэгжүүлэх 7 хөтөлбөрт зориулан 3,421,193.8 мянган төгрөгийн төсөв батлагдсанаас 3,421,193.8 мянган төгрөгийг урсгал зардалд зарцуулахаар батлагджээ.

Нийт зардлын 825,997.5 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсвөөс, 1,312,470.9 мянган төгрөгийг тусгай зориулалтын шилжүүлэгээр, 111,185.1 мянган төгрөгийг орон нутгийн хөгжлийн сангаас, 25,202.8 мянган төгрөгийг эрүүл мэндийн даатгалын сангаас, 656,010.0 мянган төгрөгийг үндсэн болох туслах үйл ажиллагааны орлогоос, үлдэх 490,327.5 мянган төгрөгийн урьд оны үлдэгдлээс санхүүжүүлэхээр төлөвлөжээ.

Гүйцэтгэлээр орон нутгийн төсвөөс 826,827.4 мянга, ОНХСангаас 95,637.2 мянга, тусгай зориулалтын шилжүүлэгээс 1,194,699.5 мянга, ЭМДСангаас 23,824.2 мянган төгрөгийг санхүүжүүлэн, 133,868.0 мянган төгрөгийг дутуу санхүүжүүлсэн байна.

Үндсэн үйл ажиллагааны орлого 552.0 мянган төгрөгийг бүрдүүлж, батлагдсан төсвөөс 158.0 мянган төгрөгөөр тасарсан нь өндөржүүлсэн бэлэн байдлын зэрэгт шилжин хол хорио тогтоогдсоноос шалтгаалжээ.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 2,541,334.9 мянган төгрөг буюу 74.3 хувьтай байгаа нь өндөржүүлсэн бэлэн байдлын зэрэгт шилжин ажилласан, урсгал үйл ажиллагааны зардалд тэвчиж болох зардлыг санхүүжүүлээгүйгээс шалтгаалсан байна. Үүнд:

- ✚ ЕБС, цэцэрлэгүүдийн халаалтын зардлыг дутуу халаасан,
- ✚ Урсгал үйл ажиллагааны зардалд тэвчиж болох зардлыг хойшлуулсан,
- ✚ Боловсролын байгууллагын хоол хүнс, үдийн цай, дотуур байрны зардал хэмнэгдсэнээс нөлөөлсөн байна.

Урсгал санхүүжилтээс дутуу зарцуулсан 26,587.4 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсөвт, 118,949.6 мянган төгрөгийг улсын төсөвт тус тус төвлөрүүлсэн байна.

Хөрөнгө оруулалтын 6 төсөл, арга хэмжээнд 533,185.1 мянган төгрөгийн санхүүжилт батлагдсанаас гүйцэтгэлээр 422,074.2 мянган төгрөгийн санхүүжилт олгосон байна.

Нэмэлт санхүүжилт

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Хандив тусламжаар 11,847.9 мянга, дээд шатны төсвийн захирагчаас 130,029.3 мянга, үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого 107.0 мянган төгрөг нийт 141,984.2 мянган төгрөгийн орлогыг бүрдүүлжээ.

Гүйцэтгэлээр 9,996.9 мянган төгрөгөөр тавилга эд хогшилыг цэцэрлэгт, бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад зардал, бараа үйлчилгээний бусад зардалд 103,504.5 мянган төгрөгийг ЗДТГ-т, Эрүүл мэндийн төвд ковид-19 холбоотойгоор бичиг хэрэг, тээвэр шатахуун, эм эмнэлэгийн хэрэгсэлд 16,490.6 мянган төгрөгийг зарцуулж, үлдэгдэл 3.1 мянган төгрөгийг улсын төсөвт, орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлсэн 10,589.1 мянган төгрөгийг буцаан авах авлагаар тайлагнасан байна.

3.7 Шилэн дансны мэдээлэл

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор батлагдсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Шилэн дансны цахим хуудсанд тайлант хугацаанд мэдээлбэл зохих 1045 мэдээллээс 967 мэдээллийг хугацаанд нь, 11 мэдээллийн хугацаа болоогүй, 67 мэдээллийг хугацаа хоцроож, 55,876.5 мянган төгрөгийн өмч хөрөнгө захиран зарцуулах 14 мэдээллийг байршуулаагүй байна.

Аудитын илрүүлэлт:

- Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан шилэн дансны мэдээллийг хугацаа хоцроож мэдээлсэн байна. Тухайлбал: ЕБС 20, Цэцэрлэг 20, Эрүүл мэндийн төв 24, төвлөрүүлэн захирагч 3.
- Хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8 дахь заалтын төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах аливаа шийдвэрийг мэдээлээгүй байна. Тухайлбал: Байгаль хамгаалах сангийн А/63, А/38, А/81, А/107, А/106, А/117, А/146, А/163, А/172, А/174, А/192, А/212, А/138, А/211 хөрөнгө зарцуулах тухай захирамжууд.

3.8. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилтийн талаарх тайлбар, тодруулга

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар төсвийн төвлөрүүлэн 3 зөвлөмж хүргүүлсэн ба хэрэгжилт дараах байдалтай байна.

Хүснэгт 3 Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн төлбөрийн акт, албан шаардлагын хэрэгжилт /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Өмнөх оны илрүүлэлт		Биелэлт		Биелэгдээгүй		Хэрэгжилтийн хувь
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Зөвлөмж	3	-	3	-	-	-	100
Нийт	3	-	3	-	-	-	100

Эх сурвалж: 2019 оны байгууллагын статистик мэдээ.

3.9 Аудитын явцад хэрэгжүүлсэн горим сорил, түүний үр дүн

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд харьяа 6 төсвийн байгууллага, 4 тусгай сангийн нийт 10 санхүүгийн тайлан нэгтгэгдсэнээс 3 байгууллагад дүгнэлт гаргаж, 2 тусгай сан, 3 байгууллага түүвэрт, 2 тусгай сан төсвийн төвлөрүүлэн захирагчтай хамт аудитад хамрагдсан байна.

Аудитад хамрагдсан харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайланд “Зөрчилгүй”-2, “Хязгаарлалттай”-1 /цэцэрлэг/ дүгнэлт өгсөн байна.

Аудитаар нийт 87,498.9 мянган төгрөгийн 6 алдаа, зөрчил илрүүлснээс 1 зөрчлийг арилгах албан шаардлага хүргүүлж, мянган төгрөгийн зөрчлийг арилгах, давтан гаргахгүй байх 5 зөвлөмжийг хүргүүллээ.

Санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн залруулга

Төвлөрүүлэн захирагчийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайланг нэгтгэхдээ харьяа байгууллагуудын аудит хийсэн санхүүгийн тайлангаас зөрүүтэй нэгтгэсэн талаар залруулга хийгдээгүй.

Төвлөрүүлэн захирагчид хүргүүлсэн акт, албан шаардлага

Аудитаар зөвлөмж өгөхөөс бусад байдлаар аудитаар 1 алдаа зөрчил илэрснийг дараах байдлаас шийдвэрлэв. Үүнд:

- Харьяа байгууллагууд шилэн дансны цахим хуудсанд тайлант хугацаанд мэдээлбэл зохих 1045 мэдээллээс 967 мэдээллийг хугацаанд нь, 11 мэдээллийн хугацаа болоогүй, 67 мэдээллийг хугацаа хоцроож, 55,876.5 мянган төгрөгийн өмч хөрөнгө захиран зарцуулах 14 мэдээллийг байршуулаагүй нь Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор батлагдсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтуудыг тохиолдсон байх, үнэн зөв байх батламж мэдэгдлүүдийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, ЗГ-ын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор батлагдсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтуудыг хэрэгжүүлэн мэдээллийг шийдвэрийг нөхөж байршуулан, цаашид алдаа дутагдлыг давтан гаргахгүй, таслан зогсоох албан шаардлага хүргүүллээ.

Төвлөрүүлэн захирагчид 87,498.9 мянган төгрөгийн алдаа, зөрчилд өгсөн 5 зөвлөмжийг менежментийн захидалд дурдсан болно.

Харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар нийт 65,999.5 мянган төгрөгийн 16 алдаа, зөрчил илрүүлснээс 2,233.3 мянган төгрөгийн 3 алдааг аудитын явцад залруулж, 3,373.2 мянган төгрөгийн 5 зөрчилд төлбөрийн акт тогтоож, 40,975.2 мянган төгрөгийн 4 зөрчлийг арилгах албан шаардлага хүргүүлж, 20,301.1 мянган төгрөгийн зөрчлийг арилгах, давтан гаргахгүй байх 4 зөвлөмжийг хүргүүллээ.

3.10 Дараагийн аудитаар авч үзэх буюу анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал

Төсвийн Ерөнхийлөн захирагч төсвийн жилийн дундуур хуулиар олгогдсон бүрэн эрхийнхээ хүрээнд тухайн жилийн төсөвтөө оруулсан өөрчлөлт, хийсэн зохицуулалтынхаа гүйцэтгэлийг нь анхны батлагдсан зорилт, хүрэх үр дүнтэй харьцуулж тайлагнадаг байх, Харин төсвийн Төвлөрүүлэн захирагч харьяа байгууллагуудынхаа худалдах, худалдан авах гэрээний хэрэгжилтийг цаг хугацаанд нь дүгнэх асуудлыг авч үзэх нь зүйтэй гэж үзлээ.

4. МЕНЕЖМЕНТИЙН ЗАХИДАЛ

Менежментийн захидалд цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлоор нь эрэмбэлэн үзүүлэв. Үүнд:

4.1 Хууль, журмын хэрэгжилттэй холбоотой асуудал.

4.1.1 Илрүүлэлт: Засаг даргын тамгын газар 300.0 мянган төгрөгийн программ хангамжийн дансны давхар бичилтээр бүртгэл тайланд тусгаагүй, тухайн жилд элэгдэл бодоогүй байна. УСНББОУС-ыг хэрэгүүлээгүйгээс гадна Энэ нь эрх ба үүрэг, үнэн зөв байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

4.1.2 Эрсдэл: Хөрөнгө эзэнгүйдэж, дутагдах, тайлант хугацааны үр дүн буруу илэрхийлэгдэх.

4.1.3 Өгсөн зөвлөмж: УСНББОУС, Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын бичиг баримтыг мөрдөж ажиллах.

4.1.4 Байгууллагаас өгсөн хариу, тайлбар: Хүлээн зөвшөөрч хэрэгжүүлж ажиллах, албан тоот ирүүлсэн.

4.2 БАЛАНСЫН ДАНСТАЙ ХОЛБООТОЙ АСУУДАЛ.

4.2.1 Илрүүлэлт: 1999-2012 онд үүссэн олон жилийн насжилттай 18,119.5 мянган төгрөгийн авлага байгаа нь Төсвийн тухай хуулийн 39 дүгээр зүйлийн 39.4.2 дахь заалтыг хэрэгжүүлж өр, авлага үүсгэхгүй байх хуулийн шаардлагыг биелүүлээгүй байна. Энэ нь эрх ба үүрэг батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

4.2.2 Эрсдэл: өр, авлагын насжилт нэмэгдэж, эзэнгүй болох.

4.2.3 Өгсөн зөвлөмж: Төсвийн тухай хуулийг хэрэгжүүлэн өмнөх оны авлагыг барагдуулах, УСНББОУС дагуу найдваргүй авлагын нөөц үүсгэх.

4.2.4 Байгууллагаас өгсөн хариу, тайлбар: Хүлээн зөвшөөрч хэрэгжүүлж ажиллах, албан тоот ирүүлсэн.

4.3 ОРЛОГОТОЙ ХОЛБООТОЙ АСУУДАЛ.

4.3.1 Илрүүлэлт: Сумын төсвийн орлогоос бууны албан татвар 1,044.0 мянга, түрээсийн орлого 2,035.5 мянган төгрөгийг бүрдүүлээгүй, тасалсан байна. Энэ нь хэмжилт, тохиолдсон байх батламж мэдэгдэлтэй нийцэхгүйгээс гадна Төсвийн тухай хуулийн 41.2.1 дэх заасан орон нутгийн төсөвт оруулах болон төсөвт байгууллагын өөрийн үйл ажиллагааны орлогыг бүрэн төвлөрүүлээгүй байна.

4.3.2 Эрсдэл: Сумын төсвийн орлого бүрдэхгүй, хөтөлбөр арга хэмжээг санхүүжүүлж чадахгүйгээс өглөг нэмэгдэх.

4.3.3 Өгсөн зөвлөмж: Төсвийн орлогыг бодитой төлөвлөх, орлогын төлөвлөгөөг биелүүлэхэд дайчлан ажиллах.

4.3.4 Байгууллагаас өгсөн хариу, тайлбар: Хүлээн зөвшөөрч хэрэгжүүлэн ажиллах, албан тоот ирүүлсэн.

4.4 Дотоод хяналттай холбоотой асуудал.

4.4.1 Илрүүлэлт: Аудитаар нийт 65,999.5 мянган төгрөгийн 6 алдаа, зөрчил илэрсэн нь үнэлгээ, Үнэн зөв байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

4.4.2 Эрсдэл: Төсвийн хөрөнгө зүй зохисгүй, үр ашиггүй зарцуулагдах.

4.4.3 Өгсөн зөвлөмж: Санхүүгийн дотоод хяналтыг сайжруулах, төсвийн сахилга баттай ажиллах.

4.4.4 Байгууллагаас өгсөн хариу, тайлбар: Хүлээн зөвшөөрч хэрэгжүүлэн ажиллах, албан тоот ирүүлсэн.

4.5 хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой асуудал.

4.5.1 Илрүүлэлт: Иргэд, аж ахуйн нэгж байгууллагуудаас НӨАТ-ын баримтгүйгээр худалдан авалт хийсэн нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Нэмэгдсэн өртгийн албан татварын тухай хууль, Сангийн сайлын 2017 оны 347 тушаалыг хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна. Энэ нь эрх ба үүрэг, хэмжилт, үнэн зөв байдал гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

4.5.2 Эрсдэл: Орлогыг нуун дарагдуулах, тайлагнахгүй байх.

4.5.3 Өгсөн зөвлөмж: НӨАТТ хуулийн 17 дугаар зүйлийн 17.3, 17.3.2,17.6 заалтуудыг мөрдөж, анхан шатны баримтыг И баримтаар бүрэн баталгаажуулж хэвших.

4.5.4 Байгууллагаас өгсөн хариу, тайлбар: Хүлээн зөвшөөрч хэрэгжүүлэн ажиллах, албан тоот ирүүлсэн.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Булган аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2021 оны 9 дүгээр сарын 15-ны дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

АУДИТЫН ТАЙЛАНГ:

ХЯНАСАН: ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР	Д.АНХБАЯР	Огноо: 2021/03/25
АУДИТЫН МЕНЕЖЕР	Ж.ЭНХЦООДОЛ	Огноо: 2021/03/25
БЭЛТГЭСЭН: АУДИТОР	Г.ЦЭРЭНЛХАМ	Огноо: 2021/03/25

5.Аудитын явцад илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт

Бүрэгхангай сумын Засаг даргын 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Огноо: 2021.03.25	Аудитын нэр: Алдаа, зөрчлийн товч утга Бүрэгхангай сумын Засаг дарга	Мөнгөн дүн	Аудитын код: БУА-2021/2/СТА-ТТ3	Алдаа, зөрчилтэй асуудал гаргасан албан тушаалтны	
			Аудитын байгууллагаас гаргасан шийдэл мянган төгрөгөөр Нэр	Албан тушаал	Овог нэр
1	Харьяа байгууллагууд шилэн дансны цахим хуудсанд тайлант хугацаанд мэдээлбэл зохих 1045 мэдээллээс 967 мэдээллийг хугацаанд нь, 11 мэдээллийн хугацаа болоогүй, 67 мэдээллийг хугацаа хоцроож, өмч хөрөнгө захиран зарцуулах 14 мэдээллийг байршуулаагүй байна.	0	Алдаа дутагдлыг давтан гаргахгүй, таслан зогсоох албан шаардлага хүргүүлээ.	Засаг дарга, Санхүү албаны дарга	М.Бадам, М.Батцэнгэл
2	2020 онд авлага нэмэгдсэн нь Төсвийн тухай хуулийн 39 дүгээр зүйлийн 39.4.2 дахь заалтыг хэрэгжүүлэн өр, авлага үүсгэхгүй байх шаардлагыг биелүүлээгүй байна.	18,119.5	Төсвийн тухай хуулийг хэрэгжүүлэн өмнөх оны өр, авлагыг барагдуулах зөвлөмж өглөө.	Засаг дарга, Санхүү албаны дарга	М.Бадам, М.Батцэнгэл
3	Сумын орлогоос бууны албан татвар 1,044.0 мянга, түрээсийн орлого 2,035.5 мянган төгрөгөөр тасарсан байна.	3,079.5	Төсвийн орлогыг бодитой төлөвлөх, орлогын төлөвлөгөөг биелүүлэхэд дайчлан ажиллах зөвлөмж өглөө.	Засаг дарга, Санхүү албаны дарга	М.Бадам, М.Батцэнгэл
4	Аудитаар нийт 65,999.5 мянган төгрөгийн 11 алдаа, зөрчил илэрсэн нь үнэлгээ, Үнэн зөв байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.	65,999.5	Санхүүгийн дотоод хяналтыг сайжруулах, төсвийн сахилга баттай ажиллах зөвлөмж өглөө.	Засаг дарга, Санхүү албаны дарга	М.Бадам, М.Батцэнгэл
5	Иргэд, аж ахуйн нэгж байгууллагуудаас НӨАТ-ын баримтгүйгээр худалдан авалт хийсэн.	0	НӨАТ хуулийн 17 дугаар зүйлийн 17.3, 17.3.2, 17.6 заалтуудыг мөрдөж, анхан шатны баримтыг И баримтаар бүрэн баталгаажуулж хэвших зөвлөмж өглөө.	Засаг дарга, Санхүү албаны дарга	М.Бадам, М.Батцэнгэл
6	ЗДТГ 300.0 мянган төгрөгийн программ хангамжийн дансны давхар бичилтээр бүртгэл тайланд тусгаагүй, тухайн жилд элэгдэл бодоогүй байна. УСНББОУС-ыг хэрэгүүлээгүйгээс гадна Энэ нь эрх ба үүрэг, үнэн зөв байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.	300.0	УСНББОУС, Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын бичиг баримтыг мөрдөж ажиллах зөвлөмж өглөө.	Засаг дарга, Санхүү албаны дарга	М.Бадам, М.Батцэнгэл
	Дүн	87,498.9			